Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Impotentia absolute perpetua. parag. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Visual Library

temporalis, vel dubia, loquamur de ſingulis ſeparatim.

§. II.

Impotentia abſolutè perpetua.

1. IMpotentia abſoluta, & perpetua, (quæ tunc adeſt, quando ea, certò, phyſicè, vel moraliter, ut modò explicui, nec arte, nec medicamento, abſque gravi periculo, removeri poteſt) eſt certò impedimentum dirimens Matrimonium contrahendum, vel cum ipſa contractum. Conſtat ex claris Juribus. *a*

Si mulier adeò ſit arcta, ut nulla inciſione, vel remedio adjuvari poſſit, eſt certò perpetuò impotens: at ſi inciſione non valde difficili adjuvari poſſet, tunc non eſſe, niſi impotentiam temporalem docet Sanchez *b* cum com̃uni, quia putat, obligari fœminam, eam non valde difficilem inciſionem pati. At eſſe perpetuam, & Matrimonium diſſolvendum, tenet mordicus Pontius, *c* quia, contra, putat, non obligari fœminam ad inciſionem illam. Si eum leges, meritò illi non repugnabis.

a C. Fraternitatis de frigid. & maleſic.

b Sanc. l. 7 d. 93.

c Pont. l. 7 c. 62. latè Lege etiam Dian. p. 11 tr. 3. Reſ. 11. latiſſimè.

2. Quid ſi ſolùm per miraculum tolli poſſit impotentia?

Reſpondeo, adhuc eſſe impotentiam perpetuam, atque adeò afferentem impedimentum dirimens. Ratio eſt, quia conſideranda impotentia eſt juxta curſum naturalem, non juxta miraculoſum. Puto tamen, impotentiam ex maleficio, ſi per orationes, ſuffragia, & exorciſmos, multò magis, ſi per medicamenta naturalia removeri poſſe prudenter judicaretur, non eſſe perpetuam, ſed temporalem, quia tunc eſſent remedia ſpiritualia quidem, ſed quaſi ordinaria, & non miraculoſa.

3. Quid ſi ejuſmodi Maleficiati impotentia, ope magica, tolli poſſit?

Reſpondeo, ſi cum peccato, reputabitur perpetua, quia, quod cum peccato fieri debet, impoſſibile reputandum eſt: Si ſine illo, ſanè reputabitur poſſibile, atque adeò perpetua impotentia non erit; intellige, quando hæc poſſibilitas facilè, ſeu certè, non valdè difficulter habere executionem poſſit.

4. Triplici autem modò à Mago obtineri ejuſmodi impotentiæ remotio ſolet. Primò, per novum maleficium, & tunc impotentia eſt perpetua, quia ejus remotio non poſſet haberi, niſi cum peccato. Secundò, per nullum maleficium, ſed, vel tollendo ſignum Maleficii ſive Maleficio novo; vel adhibendo medicamenta naturalia, & tunc impotentia eſt temporalis, ſi haberi id non valde difficulter poſſet, quia ſic ſine peccato, ut alibi diximus, *d* impotentia tolleretur. Tertiò, ſi quamvis obtineri remotio impedimenti poſſet à Mago ſine novo Maleficio; tamen prævideas, illum eam non ablaturum, niſi cum Maleficio, quod evenire ſolet, quando ſignum Maleficii haberi non poſſet, ex eo, quod v. g. fuit projectum in Mare, vel conſtitutum fuit in actione tranſeunte, v. g. in comeſtione, vel incantatione verborum, & hoc pacto impedimentum erit perpetuum, quia licet alias poſſet ſine peccato tolli; tamen de facto nunc ſine illo non tolletur.

d Lib. 1. Decal. c. ... §. 7.

An mulier jam conjugata obligetur pati inciſionem, nec periculoſam, nec gravis doloris, etiam ſi defectus procedat ex parte viri. Alii negant, alii affirmant, utrique probabiliter, ut latè cum aliis minutiis proſequitur Diana. *e*

e Dian. ... ſ. Reſ. 11.

5. Porrò, quando certò phyſicè, vel moraliter conſtat de impotentia, cum qua contractum fortè fuit Matrimonium, nullum illud omninò cenſendum erit. *f* Quare tunc non licebit conjugibus ſe, ut conjuges gerere, ſed ſunt ſeparandi. Quod, ſi Judex præceptum illis fortè imponat etiam ſub excommunicatione, ut ſe maritaliter tractent, non valebit præceptum, nec excom̃unicatio, quia inniteretur præſumptioni Potentiæ, adeoque validati Matrimonii: At præſumptio cedit veritati certæ. Pro foro autem externo ſemper requiritur ſententia Judicis declarantis Matrimonii invaliditatem, quam ſtatim Judex *g* debebit ferre, ſi certa modo dicto appareat impotentia (nam, ſi dubia, dicam infra (nullo requiſito juramento conjugum, nec teſtimonio ſeptimæ manus: quæ omnia diſtinctius explicabimus non multò poſt.

f Sanc. l. ... d. 107 ... 2. & deinceps. Pont. l. 7. c. 61 n. ... G. Hurt. d. 22 diff. 11. Perez d. 37 ſe. 15.

g G. Laudabilem de frig. & maleſ.

MATRI-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

MATRIMONIUM EVNUCHI, ſeu Spadonis.

6. Hinc, ſi quis ambobus Teſtibus careat, vel certè attritos habeat, invalidè Matrimonium contrahit, quia cum verum ſemen emittere non poſſit, impedimento laborat perpetuo. Quod cum definitum ſit à Sixto Quinto; *a* aliud addere opus non eſt. Illum, qui cum ſana, atque integra virilia habeat, uno pollet teſticulo, eſſe potentem ad ſemen verum emittendum, & conſequenter eſſe aptum ad Matrimonium notat cum Medicis Perez. *b*

a Sixtus V. 1587. ap. Gutt. l. 1. q. Canon. c. 16. item 2. edit. Sanc. d. 92 n. 17. Pōt. l. 7 c. 67. & 68.

b Perez. d. 37 ſec. 3. n. 4.

MATRIMONIUM DECREPITI.

7. Quamvis Eccleſia *c* non rejiciat ſenes à Matrimoniis ineundis, quia præſumit, vel ex ipſa natura, vel ex medicamentis, vel ex qualitate ciborum poſſe fieri ſufficientes, ad actum conjugalem; tamen, ſi ſupponamus, hanc ſufficientiam adeſſe nullatenus poſſe, quid dicendum? Loquamur prius de Sene, mox de Vetula.

c Sanc. l. 7 d. 91. n. 29.

8. SENEX, ſi ita viribus exhauſtus ſupponatur, ut nunquam poſſit actum conjugalem conſummare, invalidè contrahet, quia tunc ejuſmodi impotentia eſſet in futurum perpetua. Ita Sanchez, *d* aliique contra Henriquez, *e* alioſque putantes, validè contrahere, quia ſemper retinet potentiam ſuam intrinſecam ſeminandi. Si verò ſit ejuſmodi, ut poſſit adjutus à prædictis cibis, ac medicamentis illum actum conſummare, quamvis, generare non poſſit, quia illud ſemen ſterile ſit, contrahet validè, quia impotentia tunc eſſet temporalis. Nam propter ſimilem rationem morti proximus, licet ob diutiſſimam febrim tunc non ſit aptus ad copulam; tamen aptus eſt ad Matrimonium, quia illa debilitas, eſt (puta cum convaleſcet) amovibilis.

d Sanc. d. 92. n. 74. Aver. q. 13 ſec. 4. V. Septimo poſſunt Bonac. q. 3. p. 13. n. 18.

e Henr. ap. Bonac. l. c.

9. Pontius *f* tenet, Matrimonium non ſolùm iniri poſſe validè ob finem generandi ſobolem, ut communiter fit, ſed etiam, ſi fiat ſolùm ad mutuam ſocietatem cum uxore, unde impotentem perpetuo, atque prædictum ſenem effœtum poſſe, validè Matrimonium inire cum prædicto fine. Sed, quia nos cum Hurtado, *g* qui id efficaciter probat, hanc ſententiam rejicimus; *h* ideò abſolutè dicimus, ejuſmodi impotentem non eſſe aptum ad Matrimonium. Certè, ſecus, etiam Eunuchus poſſet validè ad prædictum finem Matrimonium contrahere, & tamen Sixtus V. *i* definivit non poſſe. Imò, dum ibidem dixit impotentiam eſſe impedimentum dirimens, nec diſtinxit ad hunc, vel illum uſum, noſtrum videtur caſum definiviſſe. Si ejuſmodi mulier, & vir impedimenti conſcii nolint ſe copulare Matrimonio, ſed quoddam Societatis vinculum inire, videtur concedere Sanch. *k* ſed amoto periculo incontinentiæ.

f Pont. ap. Hurt. mox citandum.

g G. Hurt. d. 22. mat. diff. 4.

h Sixtus V. modo allatus, & ap. Hurt. l. c. n. 12.

i Sanc. li. 7 matr. d. 97. n. 13.

k Aver. l. c. Henr. l. c. Sanc. lo. c. quicquid dicat contra Sanc. Hurt. d. 22. diff. 5. num. 18.

10. VETULA quomodocunque decrepita, & certò inepta ad ſuum ſemen effundendum, ſi eſt capax ſeminis viri, validè contrahet in ſententia eorum, qui putant, ſemen mulieris non eſſe neceſſarium ad generationem prolis: at invalidè in eorum ſententia, qui contra, putant, eſſe ſimpliciter neceſſarium. Quoniam verò utraque opinio, ut ſuprà *l* dixi, probabilis eſt, erit & probabilis validitas, & probabilis item invaliditas Matrimonii. An ejuſmodi ſenes decrepiti, ſi inveniantur Matrimonio copulati, poſſint conari licitè ad copulam, vel alios tactus inter ſe exercere, *m* alibi dixi ſatis diſtinctè.

l Supra c. 12. §. 4 n. 1

m Lib. 7. in Decal. c. 3. §. 5. n. 37. & 38.

MATRIMONIUM MULIERIS PArientis cum ſuæ vitæ, vel prolis periculo.

11. Si Mulier potens quidem ſit ad actum conjugalem, ſed cum ſuæ vitæ periculo, vel cum prolis morte, vel cum abortu ſemper pariat, validè *n* Matrimonium inire poterit, quia jam potens eſt, ad id quod eſſentialiter requiritur ad Matrimonium, nempè ad copulam.

n Sanc. d. 92. n. 28. & 29 Boſ. de effectibus matr. c. 1. n. 175.

12. Sed licitenè, ſi id advertens, & ſciens faciat? Quod certè contingere poſſet in Vidua, quæ hæc mala jam experta in præcedente Matrimonio ſit?

Reſpondeo. Si id faciat neſciente novo Marito, certè peccabit, quia illi magnum damnum infert; dum in re, tam gravi, eum decipit. Ipſo autem ſciente, nequaquam peccabit ex hoc capite, quia ſcienti, & conſentienti non fit injuria, at mortaliter peccabit (ait Boſſius *o*) ex alio capite, hoc eſt, propter damnum, quod facit ſibi, & proli, dum illius Mortis (& aliquando etiam ſine Baptiſmo) & ſui periculi, cauſa eſt. Neque excuſari poteſt

o Boſſius l. c.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

teſt (ait idem Auctor) à fine remedium adhibendi tentationibus concupiſcentiæ. Eas enim aliis remediis orationum, & mortificationum cum Dei gratia ſuperare poterit. Verùm hanc non peccaturam, ſi nubat Marito ſcienti, docent nonnulli, quia, ut mox dicet Sanchez in ſimili, non facit injuriam, nec proli, nec ſibi. Non proli, quia melius eſt, aliquo tandem tempore eſſe, quamvis ſine Baptiſmo) tunc enim non habet peccatum à ſe comiſſum, ſed originale comiſſum ab alio) quam nunquam eſſe. Non ſibi, quia durum eſſet, negare Mulieri, & aliquando quidem valde calidæ, remedium Matrimonii à ChriſtoDomino ad eum finem inter cæteros inſtitutum, & eam compellere ad remedia illa mortificationum valdè dura, & extraordinaria; nam, neque infirmum, ut vitam ſervet, obligamus ad remedia admodum difficilia adhibenda, vel conquirenda. Profectò hanc ſententiam probabilem eſſe, negare non poſſum.

13. Atque hæc de Matrimonio contrahendo. Quid, ſi hæc pericula ſuperveniant Matrimonio, jam à Muliere contracto? poteritnè ipſa reddere, & petere debitum conjugale?

Reſpondeo. Probabilius cum Sanchez, *a* aliiſque puto, poſſe, quia tunc ſeparare virum à throno, vel cohabitatione uxoris, nimis eſſet utrique durum, quòd certè deberent facere, ne manerent ſub continuo periculo peccandi.

a *Sanch. d. 102. n. 9. & 11. Boſſ. l. c. n. 173. & 177. alios citans.*

14. Dices: Non ſeparentur, ſed gerant, ut frater, & ſoror?

Reſpondeo. At nimis eſſet durum ſimul eſſe in eadem habitatione cum tanto peccandi periculo.

15. Illud tamen Mulieri concedo, ut quamvis (ſicuti dictum eſt) poſſint, non obligetur cum tanto damno debitum reddere.

MATRIMONIUM IMPUBERIS.

16. Impotentia ad generandum, qua laborat ætas puerilis, cum ex ſe non ſit perpetua, impedimentum dirimens ex jure naturæ non *b* eſt (unde inter Infideles, ſi cætera non deeſſent, valeret ejuſmodi Matrimoniũ, puta, ut exercendum ſuo tempore) Eccleſia tamen illam eſſe impedimentum dirimens, definivit *c* cum illa exceptione: *niſi malitia ſuppleat ætatem*. Eſt igitur hic explicanda, tum definitio, tum exceptio.

b *Pont. l. 7 matr. c. 65 n. 4. fine.*
c *Toto tit. de Deſp. impub.*

17. Quoad definitionem. Eccleſia ſtatuit, ut nec puer) qui ille in hac materia eſt, qui annum decimum quartum nondum complevit) nec puella (quæ eſt illa, quæ nondum complevit annum duodecimum, quo tempore dicuntur Impuberes) ſtatuit (inquam) ut non poſſint validè Matrimonium de præſenti contrahere cum quocunque, quamvis puberi. Addunt Sacri Canones, illud Matrimonium, ſi fortè contrahatur, valere, ut ſponſalia, de qua re infra *d* pluribus.

d *L. 3. k ſponſal. §. 1*

18. At peccabitnè Impubes ſic Matrimonium attentando?

Reſpondeo, Peccaturum mortaliter tenent non pauci, *e* quia fit, inquiunt, injuria Sacramento, redditur enim irritum ætatis defectu. Verùm alii *f* putant, mortaliter non peccaturum, quia ejuſmodi Matrimonium ſic contrahi, permittunt Canones, & illud interpretantur, tanquam Matrimonium de futuro, id eſt, tanquam ſponſalia. Hæc poſterior ſententia, ut benignior eſt, ita ſit item probabilior.

e *Ap. San. mox cit. dum La. d. 1. n. 30. . . citãs Po. l. 7. mat. 65 n. 3. . fortaſſe . . trarium.*
f *Sanc. l. d. 7. n. 1. 6. Pont. fortaſſe contrarium l. 52 c. 5 n. 4.*

19. Quoad exceptionem (*Niſi malitia ſuppleat ætatem*) præmitte, nomine Malitiæ, hic duo intelligi. Primò, Maturitatem Judicii, ut poſſit cum rationis uſu contractus Matrimonii celebrari, ſecus enim illud eſſet irritum ex defectu conſenſus, Secundò, Potentiam coeundi, id eſt, emittendi verùm ſemen intra vas fœmineum, quam certè, vel ex facto, quia fortè copulam cum aliqua habuit impubes, vel ex habitu, & diſpoſitione corporis, addita propinquitate ad ipſos annos pubertatis, colligere poteris, ut latè, & minutè colligit Sanchez. *g* His duobus poſitis, declarat, ſeu ſtatuit Pontifex, eſſe validum Matrimonium initum ab Impubere.

g *Sanc. l. . mox c. . tando.*

20. Verùm licitumnè etiam erit?

Reſpondeo, certum eſt, Matrimonium ab ejuſmodi Impubere fieri cum licentia Epiſcopi, & item ex graviſſima, & urgentiſſima cauſa, ut loquitur Sanchez, *h* quia à Sacro Textu *i* requiritur pro cauſa, bonum pacis: & tunc jam validum erit, & licitum. Notat tamen Pyrrhus *k* Conradus, quia vix ſolet intervenire graviſſima hæc cauſa, ideò omnes Epiſcopos hanc diſpenſationem remittere ad Pontificem, quamvis, ſolùm per duos menſes, puer diſtet à pubertate.

h *Sanc. d. 104. num. . .*
i *C. 1. . Deſ. Imp.*
k *Pyrr. Conrad. in prax. diſp. l. . num. 3.*

21. Quod,

21. Quod, ſi fortè deinde comperiatur, erratum fuiſſe, & ejuſmodi impuberem non eſſe habilem copulæ exercendæ, adhuc eſſet validum Matrimonium, quia tunc indicare vult Eccleſia, inhabilitatem illam eſſe temporalem, quare vult, ut expectetur uſque ad completiſſimam pubertatem, quæ in viris eſt anno decimo octavo, in fœminis anno decimo quarto. Quod, ſi neque in his annis habilis eſſet, tunc enimverò emergit rationabilis dubitatio, an inhabilitas ſit perpetua, an temporalis, & erit opus triennali experientia, de qua mox.

22. Sed adhùc dubitabis. Si certa appareat malitia ætatem ſupplens, impubes autem ſine licentia Epiſcopi, & ſine gravi cauſa Matrimonium contrahat, peccabitnè mortaliter? Quamvis validè contrahat ex dictis n. 19.

Reſpondeo, quicquid colligi poſſit ex Pontio, *a* certè Sanchez *b* indicat, peccaturum mortaliter, quia id (quòd certè in ſe grave eſt) prohibitum eſt graviter in Jure.

a Pont. li. 12. matr. c. 5. n. 4.
b Sanc. l. 7 ma. d. 104 n. 12. referens Nav. Sylveſtrũ alioſq́ꝫ, & non reſiſtens.

23. Siſte hìc Lector: paulò ante n. 18. diximus, non peccare mortaliter impuberem, cui malitia non ſupplet ætatem, Matrimonium contrahendo: nunc verò docemus, impuberem, cui malitia ſupplet ætatem, peccare mortaliter, ſi ſine gravi cauſa, conſenſuque Epiſcopi Matrimonium contrahat. Hæc certè non videntur ſibi cohærere.

24. Reſpondeo, Cohærere ſatis. Nam quando non adeſt malitia ſupplens ætatem, nullum fit Matrimonium, ſed ex diſpoſitione Sacrorum Canonum ſic concedentium, fiunt ſponſalia, ut ſuprà vidimus. Quare nihil fit contra voluntatem Eccleſiæ. At quando malitia ſupplet ætatem, fit verum Matrimoniũ, quod Eccleſia fieri pro eo impubertatis tempore prohibuit, niſi accedente gravi cauſa legitimè approbanda. Sic poſt accuratam conſiderationem concilianda hæc duo dicta videntur mihi.

MATRIMONIUM Hermaphroditi.

25. Circa Hermaphroditos, id eſt, habentes ſexum virilem ſimul, & fœmineum ſex diſtinguo caſus in hunc modum: videnda tamen ſunt non pauca à me alibi *c* dicta, cum de Ordine.

c Supra li. 7. de Ord. d. 5. §. 1.

26. Primus caſus. Quidam duos habet ſexus, ſed ſecundum unum eſt impotens, potens ſecundum alium: quid Juris?

Reſpondeo, hunc *d* non poſſe Matrimonium contrahere niſi ſecundum ſexum, quo eſt potens. Id probatione non indiget.

d Sanc. l. 7 d. 106.

27. Secundus. Quidam habet duos ſexus in utroque potens, quid item Juris?

Reſpondeo, Si æqualiter eſt in utroque potens, dicam mox n. 29. Si verò prævalet ſexus fœmineus, reputanda eſt mulier, undè, nec poterit validè Ordines ſuſcipere, nec profiteri in Religione virorum, nec uxorem ducere, ſed Maritum. Non tamen concederem fieri Monialem, idque propter illam aliqualem potentiam ſexus Maſculini. Si verò prævalet ſexus Maſculinus; Mas reputabitur, & ut talis Matrimonium inire poteſt, nam propterea, nec profiteri poſſet in Religione Monialium, nec nubere viro; poterit tamen validè Ordines ſuſcipere, ſed illicitè, quia, ut alibi diximus, Hermaphroditus eſt omninò ab altari repellendus. Eidem denique non concederem, fieri Religioſum, ut nec conceſſi præcedenti, fieri Monialem.

28. Tertius. Quidam nullum ſexum habet, quid Juris?

Reſpondeo, Certè ſupponis rem admodum innaturalem: ſed eſto. Is inhabilis ad Matrimonium erit ex omni parte.

29. Quartus, Quidam, poſt probationes Medicorum, & Matronarum peritarum, ſecundum utrumque ſexum eſt æqualiter potens, quid Juris?

Reſpondeo, hìc Matrimonium contrahere poterit ſecundum illum ſexum, quem elegerit: quo electo, peccabit mortaliter ſi fortè alio uti velit. Immò Parochus hujus Matrimonio aſſiſtere non *e* debet, niſi is dictam electionem coram Judice Eccleſiaſtico faciat, eamque ſub juramento. Unde fit, ut ſi, mortua cònjuge, viduus remaneat, licet validè contraheret ſecundum alium ſexum, electionem factam mutando, peccaret tamen contra juramentum, imò & Sanchez, aliiſque peccaret mortaliter, etiam ſi juramentum non emiſiſſet, quod tamen ultimum negat Hurtad. *f*

e Sanc. l. c. Pont. lib. 7 c. 65 n. 8.

30. Hinc duos Hermaphroditos æqualiter, vel ferè æqualiter prævalentes in utroque ſexu, non poſſe ad uſum promiſcuum, utriuſque ſexus, hoc eſt, modò Maſculini, modò fæminini, nec licitè, nec validè contrahere

f G. Hurt. d. 22. mat. diff. 10. nu. 34.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

a Perez d. 37. matr. ſec. 15. n. 2.

inter ſe Matrimonium, docet Perez, *a* quia illa eſſent, quaſi duo Matrimonia: Id, quod, & videtur abhorrere ab ipſâ natura rationali, & inuſitatum quid eſſet in Eccleſia Dei, ne dicam in benè ordinata Rep.

31. Si alter ſexum unum eligat, alter alterum, & ad unum ſolum uſum contrahat non video, unde invaliditas oriri poſſit.

b Sanc. l. c. & lib. 7. conſ. c. 1. d. 31.

Propter Majorem rationem, Majoraq; incommoda, is æqualiter potens in utroque ſexu, nec Religionem virorum, nec mulierum ingredi valet, nec Ordines ſuſcipere, idque nec licitè, nec validè, ut latè proſequitur Sanc. *b*

32. Quintus caſus. Quædam conjugata incepit eſſe vir, prorumpente natura in ſexum maſculinum. Quid Juris?

Reſpondeo, Si remanet in illa etiam ſexus fœmineus, validum fuit Matrimonium, ipſaque tenetur, hunc ſexum etiam nunc eligere, ſeu in hoc ſexu perſeverare. Si verò non remaneat, tunc Matrimonium fuit, & nunc item eſt invalidum, quia ſexus ille fœmineus, ſub quo contraxit, non erat perpetuus, atque adeò ineptus ad Matrimonium illud. Non erat autem perpetuus, quia latebat in illa ſexus virilis, ſaltem in diſpoſitione corporis, qui ſuo tempore jam erupit. Ex qua doctrina ſequitur hanc ſolùm per bonam fidem potuiſſe uti Matrimonio, nam cæterùm vera conjux non erat.

c Delugo in Reſp. Mor. li. 1. d. 31. Diana p. 5. tra. 14 reſ. 40.

33. Ob ſimilem rationem rectè docet Delugo, *c* Monialem, quæ erumpat in marem, nulliter profeſſam fuiſſe, atque adeò à Monaſterio educendam, neque cogendam profeſſionem emittere in Monaſterio virorum, quia nec ipſa profitens habuit intentionem profitendi, niſi apud Moniales, nec aliter illam acceptavit Prælatus, niſi, ut fœminam, quicquid aliqui dixerint apud eundem Delugo, qui, cum caſus hic occurriſſet, cogere prædictam intendebant, ad profitendum in Religioſorum Monaſterio.

34. Sextus. Quidam conjugatus incepit eſſe fœmina, ſubtrahente natura inſtrumentum generale. Quid Juris?

Reſpondeo, Tantam mutationem evenire non poſſe, putat Delugo loc. cit ex Medicorum relatione. Si tamen occurrat, docet, Matrimonium quidem fuiſſe, ſed ſtatim, mutato ſexu, diſſolvi vinculum dicti Matrimonii, quia Matrimonium (inquit) conſtare nequit inter duas fæminas ſicuti, nec inter duos mares: unde addit, ſe mirari, quod Th. Sanchez in ſuo opere de Matrimonio non meminerit hujus capitis, unde vinculum Matrimonii, quamvis conſummati, diſſolvi, etiam ante mortem alterutrius ex conjugibus, poſſit.

35. Verùm mihi valde difficile eſt, concedere, Matrimonii vinculum ante alterutrius obitum diſſolvi: cum omnes Scripturæ, Patres, & Theologi clament, Matrimonium conſummatum, non niſi morte diſiungi. Melius igitur, & expeditius in præſentia judicamus, quod modò in ſimili ferè caſu dictum eſt nu. 32. nimirum hoc Matrimonium fuiſſe ab ipſo initio invalidum, quia ſexus, ſub quo contractum fuit Matrimonium, & conſequenter habilitas perſonalis ad Matrimonium, non erat perpetua, latente in corporali diſpoſitione ſexu alio, qui deindè tandem apparuit. Delugo autem immeritò miratur ſilentium Thomæ Sanchez; nam, etiamſi in dicto caſu diſſolveretur, vinculum Matrimonii non debuit dictus Sanchez ejus mentionem facere, quem ipſemet Delugo, ex Medicorum relatione, ait, evenire non poſſe.

36. Propter eandem rationem, ſi quis Profeſſus in Religione contraheretur modò dicto in fœminam nulliter profeſſus fuiſſet, nec eſſet cogendus, ut profiteretur apud Moniales, ut in ſimili dictum eſt modò n. 33.

37. Quod ſi quis jam initiatus Sacerdos ſimili ratione deciſceret in fœminam, fuiſſetnè verus Sacerdos? Id enim hac occaſione innuere, curioſum eſt.

Reſpondet Delugo loc. cit. ipſum fuiſſe verùm Sacerdotem, & Sacerdotis characterem per hujuſmodi mutationem non amittere, invalidè tamen in poſterum conſecraturum, vel abſoluturum à peccatis; ſicuti, inquit, Anima Sacerdotis extra corpus characterem ſervat, quia is eſt indelebilis, cum tamen non poſſit validè conſecrare, quia exercitium Ordinis conceditur Compoſito, id eſt, homini, non verò ſolùm animæ. Sed in his noſtrum non eſt pluribus immorari, vel noſtras conſiderationes immiſcere.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN